

ÅF Offshore Race vid Hoburgen.
Foto: Oskar Kihlberg.

På kappsegling

Vi har gett tips om hur du väljer och ställer in instrument. Den här gången har vi pratat med Patrik Forsgren, en av Sveriges mest meriterade havskappseglare, hur han använder instrument på kappsegling. Jan Silfvén, Marin Produktchef på Garmin är med i samtalet. Text & foto: Nils B. Svensson

PATRIK ÄR SKEPPARE och ägare för Team Pro4u, som idag består av Malin, en First 36.7 från 2002, en J70 och en DF65a.

– Jag seglade som ung som många andra, men det är först i vuxen ålder jag haft möjlighet att segla på elitnivå, säger Patrik.

– Just fascinationen för seglingens komplexitet beskrivs målande av Patrik där han jämför storbåtssegling med 10-kamp där man kan kompensera brister i en gren med styrkor i andra men helheten är det som räknas. Det är den stora tjustningen med vår sport, säger Patrik.

Teamet har jobbat systematiskt och kontinuerligt för att förbättra alla olika delar ombord. Från början satt det ett komplett system med instrument från Silva ombord på Malin.

– Eftersom Garmin är bakåt-kompatibelt har det varit lätt att

uppdatera och migrera, det är bra grejer till rätt pris och vi har kunnat bygga vidare utan särskilt stora investeringar. Idag har Malin en GPSMAP 7410 plotter, fyra GMI 20 skärmar på rufftaket och tre GNX 120 mastdisplayer under bommen, allt från Garmin. Därtill används programvaran Expedition, säger Patrik.

– Det svåra med instrument är att lära sig använda dem. I det sammanhanget är det extremt viktigt att ha bra tillgång till support, som vi fått från Garmin och Janne Silfvén. Även om det funnits andra produkter och fabrikat har vi fått på grund av det fått ut mer av de grejer vi har, säger Patrik.

– Även Garmin har nytta av samarbetet med seglare som använder våra produkter. Det ger nyttig information om de erfarenheter och det behov som finns. Du som användare skall inte vara rädd att lyfta telefonen

eller skicka ett mail. Jag är säker på att alla tillverkare resonerar på samma sätt, säger Jan Silfvén.

Hur viktigt är instrument för en seriös satsning på kappsegling?

– Den främsta fördelen är att vi kunnat börja en säsong på stabil grund. Vi vet vilka farter och vinklar vi skall ha för att segla optimalt. På race finns därför också en trygghet och struktur i besättningen. Vi vet att vi kan lova för att hålla en båt som presar på i lä i schack så farten sjunker 0,3 knop under målfart utan större förlust. Vi vet också att vi kan hålla större och snabbare båtar bakom oss genom att falla av och öka 0,5 knop över målfart utan att tappa för mycket distans. Det låter kanske lite stöddigt, men det blir faktiskt enklare. Fokus kan istället ligga på taktik och manövrar, säger Patrik.

– Patrik uttrycker på ett bra sätt kärnan i det som Garmin vill

stå för. Det övergripande målet är att hjälpa och stötta olika sportutövare att prestera bättre i sin sport” fyller Jan Silfvén i.

Arbetet med att få fram all data kan ses som krävande, men Patrik tipsar om att det går att samla in data när man seglar själv eller är på semester. “Börja göra noteringar om vilken vinkel du seglar mot vinden, vilken fart du seglar med, de segel du har uppe och om det är plattvatten eller gropigt. Sedan kan du jämföra dessa siffror mot en annan dag med andra förhållanden eller full besättning på railen. Det är en lärande process, säger Patrik.

På frågan om inte om denna fokusering instrument och siffror tar bort känslan svarar Patrik så här:

– Att titta på tell-tales i 13 m/sek är meningslöst och i det läget ger instrumenten bättre information om till exempel målfart. Men omvänt i 3 m/sek på våren

Patrik Forsgren som har TeamPro4u.

kan målfarten vara osäker beroende på vårvindens beteende på olika höjd ovan vattenytan. Då ger tell-tales mer säker information. Och på undanvind ger instrumentens sann vindvinkel (TWA) information för att uppskatta gippvinklar. Men för gipp i hårdvind och mörker är en upplyst Windex oslagbar. Rätt använda instrument garanterar bara en hög lägstanivå. För att plocka de sista metrarna behövs både känsla och träning.

Av all information och data som presenteras på skärmarna, finns det någon som du uppskattar mer?

– På en av våra GNX120 mastdisplayer har vi ett diagram som visar sann vindriktning (TWD) de senaste 30 minuterna. Om staplarna i diagrammet visar en uppförsbakke till höger vet vi att vinden vrider mot höger. En tydlig indikation alltså när det gäller vägval. Det är en solklar favorit, säger Patrik.

Vilka råd har du att ge till någon som är intresserad av att börja segla mer prestandainriktat på instrument?

– Börja med att tänka igenom vilka givare du behöver. De första displayerna du köper kan till exempel placeras på rufftaket. Tänk också igenom placeringen så det finns plats för fler displayer framöver. Nästa steg kan vara mastdisplayer som ger bra visibilitet för alla ombord. Det kanske viktigaste rådet är nog att lära sig de instrument du har och kalibrera dem, svarar Patrik.

Att segla med instrument är lite i ropet nu och Patrik tipsar även om en ny utbildning i samarbete med KSSS som startar i vår, KSSS Offshore Clinic, för ungdomar som vill lära mer om kappsegling på högre nivå.

Avslutningsvis frågar vi Patrik som bland mycket annat tagit pallplatser på EM och VM vilken av alla framgångar han värderar högst.

– Ingen, jag tittar inte bakåt. Jag är såklart stolt över teamets framgångar men lockelsen och drivet ligger i de seglingar vi har framför oss och att som helhet bli bättre. Det är tjustringen för mig, svarar Patrik. ☺